

Одмах после Нове године у Америци је уприличен скуп највећих америчких и ЕУ компанија да би се договарали о сарадњи у времену кризе и предупредили евентални трговински рат. Износећи податке о величини транс атланске сарадње у области трговине и привреде, желели су да подсети европљане како су им они стварали услове за развој и како су заслужни за свеукупни раст Европе. Ова хитна реакција Американаца уследила је као одговор у драматичним временима када су све водеће компаније у Европи почеле нагло да траже нове партнере и тржишта ван САД. Како бизнис не познаје рођачке везе већ искључиво профит (у овом случају пуко преживљавање) менаџменти компанија разлетели су се по свету, а пре свега по Кини, Русији, Индији, не би ли нашли замену за највеће светско тржиште. Уз сву политичку помоћ овај скуп завршио се само декларативном сагласношћу о потреби што чвршће везе Америке и ЕУ. У пракси је то сасвим другачије, јер су и европске и америчке фирме веома заинтересоване за Кину, земљу са највише ликвидних средстава тако потребних свим земљама, поготову Американцима суоченим са чињеницом да своје дефиците неће моћи да покривају на рачун других (прикривеним), штампањем долара. Но, европске фирме нису на истоку виделе само Кину. Највећа земља на планети Русија, са свим својим потенцијалима, представља готово идеалног партнера за највећи број посусталих европских компанија.

А шта Словенци крију? Као највећи инвеститори у Србији, са око 1200 регистрованих фирми, ова чланица ЕУ вешто користи познавање положаја Србије у ново-старом геополитичком поретку. Прошлогодишњи извоз Србије у Русију износи 1.1 милијарде долара, а највећим делом је остварен управо извозом словеначких фирми регистрованих у Србији (Горење). После одлуке Русије да за добар део луксузних производа уведе разне врсте рестрикција увоза тих производа, Словенци су се растрчали по Европи тражећи компаније које су произвођачи тих артикала, нудећи им помоћ при проналажењу партнера у Србији ради организовања производње. Разлог је добро познат: Србија има јединствен статус у трговини са Русијом, као и земље ЗНД, односно бесцарински извоз за око 95% производа, са тенденцијом да се тај списак и повећава. Користећи позицију да су најбоље упознати са трговинским положајем Србије и према ЕУ и према Русији, Словенци опет хоће да искористе своју памет и неспособност српске Владе да сама то презентира, и на основу тога (као у прошлости) извуку велике користи за себе. Ова своја знања Словенци свакако не желе да поделе са другим чланицама ЕУ јер би тиме њихова позиција лидера у сарадњи са Србијом (читај Русијом) била угрожена.

Интересантно је сагледати и руско прихватање и подстицање такве врсте сарадње

српских фирми и компанија из ЕУ. Политички став Русије да је добро да Србија уђе у ЕУ, а да не уђе у НАТО, добро је познат нашој јавности још од прошле године, из изјава Амбасадора Кунузина. Иза оваквог става налази се позиција Русије да са ЕУ направи што више привредних контаката и што више испреплиће своје енергентске, индустријске, па чак и безбедоносне односе. За руске партнере поготово је корисно када се у пословима у Србији или Русији нађу повезане српске и руске фирме са компанијама из ЕУ. То је један од начина да се повежу европске технологије са руским енергетско сировинским, а добар део компанија из Европе повеже са Русијом и тако снизи потенцијална напетост између ЕУ и Русије. Тренутно је у Европи снажан замањ пребацивања технологија у Русију као најисплативијег начина извоза на то просперитетно (неицрпно богато) тржиште.

Понашање наше Владе у последњих пар месеци показује да се коначно схватило да на овој планети постоје и други делови света осим ЕУ. Нагло интересовање чувара „блага“ наше земље министра Динкића за земље ван ЕУ, као и његова идеја да се у наше амбасаде широм света упуте његови експерти, показује да се ипак пробудила накнадна памет. Уместо да оне предности положаја Србије (које Словенци тако ефикасно користе) представи широм света као највећи развојни потенцијал, Динкић је, разарајући финансијски систем Србије, свесрдно помагао да уђемо у дужничко ропство и постанемо банана држава без сопствене привреде, па тако и политички зависна од кредитора (Тадих у Бечу на састанку са аустријским банкарима). Ако су заиста били заинтересовани за презентовање изузетног положаја Србије у економским односима са Русијом и ЕУ, наши управљачи могли су да искористе почетак кризе прошле године и пуном снагом (као што чини већина земаља) упуте снажан подстицај смањеном броју инвеститорима на планети. Шта то значи? Мислим да би у Србији могло да се пронађе 250 искусних привредника који имају контакте у светској политици и бизнису, и који би са овлашћењима и стратешком подршком Владе објаснили потенцијалним инвеститорима могућности прављења профита пословима у Србији. Сигуран сам да и у свету постоји бар исто толико пословних људи са наших простора који би могли (хтели) да учествују у таквој акцији наше Владе.

Резултати тих 500 привредних „амбасадора“ (који би партнерима у свету предложили услове за улагање попут оних које има „Фијат“, а иза којих би стајала Влада Србије, као у случају Фијата) вероватно би било отварање барем 20 компанија сличне величине, а и пуно мањих, које су спремне да у веома кратком року инвестирају у Србију. Сигуран сам да би за привреду и запошљавање у Србији то био прави начин да се изађе из рецесије.

Шта би то могло да нас кошта? Како су земље и дестинације на које би се привредни „амбасадори“ упутили веома шаренолике, предпостављам да би износ од 20.000 евра био сасвим довољан за њихове трошкове. Укупна сума била би око 10 милиона евра, што је

Шта Словенци крију?

Пише: Милан Пурић
четвртак, 07 мај 2009 13:40

мање од новца које је СИЕПА (Владина агенција за подстицај извоза и инвестиција) до сада утрошила углавном безуспешно. Такође сам сигуран да би се и највећи број ангажованих привредника на овај начин одрекао понуђеног новчаног износа, јер је учешће у оваком подухвату пре свега признање и морална награда Србије тим особама.

Како сам сигуран да и саветници Председника Тадића читају НСПМ, могли би овај предлог да сматрају и као одговор на непрекидно понављање Председниковог апела да се помогне и предложи решења за излазак Србије из кризе.